

8. pielikums. Mājokļa standarts.

Neattiecas uz teritorijas plānojumu

Faktors / parametrs	Formulējums	Skaidrojums	Izmantošana teritorijas plānojuma risinājumu pamatojumam un TIAN nosacījumiem
Mājokļa (dzīvokļa) platība – istabu skaits salīdzinājumā ar cilvēku skaitu, kas tajā mīt.	Mājokļa nodrošinājuma standarts (mērķis): $N = C+1$ Kur: N – istabu skaits mājoklī; C – mājokļa iemītnieku skaits.	Labs standarts ir istabu skaits, kas vismaz par vienu pārsniedz iedzīvotāju skaitu. Šāds standarts ir atzīmēts kā mērķis, izstrādājot esošo Rīgas teritorijas plānojumu 2006. – 2018. gadam. Ekonomisks standarts ir istabu skaits, kas vienāds ar iedzīvotāju skaitu mājoklī. Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2014.gadā Rīgas reģionā (Rīgā) vidējais istabu skaits uz vienu mājsaimniecības loceklī bija 1,2. Rādītāju izmanto situācijas vērtējumam un mājokļa politikas mērķu formulēšanai.	
Mājokļa kopējā platība uz vienu iedzīvotāju.	Mājokļa nodrošinājuma standarts (mērķis): 1. Dzīvokļiem: 35 m ² mājokļa kopējās platības uz vienu cilvēku; 2. Savrupmājām: 52 m ² mājokļa kopējās platības uz vienu cilvēku	35 m ² dzīvokļiem/52 m ² savrupmājām ir mājokļa nodrošinājuma labs/optimāls standarts. Tas atbilst Eiropas Savienības valstu vidējam rādītājam (2009. gada dati). Ekonomisks standarts dzīvoklim ir 28 m ² uz vienu cilvēku. Tā ir dzīvokļa kopējā platība uz vienu cilvēku 2012. gadā, atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes datiem. Rādītāju izmanto situācijas vērtējumam un mājokļa politikas mērķiem, aplēsēm par to, vai konstatējams mājokļa deficitis un cik mājokļa kopplatības jāuzbūvē, lai to kompensētu. Tālākos aprēķinos izmantojams, vērtējot perspektīvākos, ekonomiskākos, u.tml. mājokļa tipus un priekšlikumus to īpatsvaram un nepieciešamajām teritorijām jaunajā plānošanas periodā.	
Mājokļa inženiertehniskā apgāde, labiekārtojums	Pieejama un kvalitatīva inženiertehniskā apgāde mājoklim.	Minimālais standarts: 1. elektroapgāde, kas nodrošina apgaismojumu un sadzīves tehnikas darbību; 2. kvalitatīva ūdensapgāde mājoklī; 3. sadzīves kanalizācijas atbilstošs risinājums (daudzdzīvokļu ēkā – centralizētā sadzīves kanalizācija);	RTIAN nosacījumi paredz, ka: 97. <i>Nevienu daudzdzīvokļu namu un publisko ēku, kā arī savrupmāju apbūves kompleksu (ciematu) nedrīkst būvēt teritorijā, kurā nav paredzēta centralizētu vai pie pilsētas inženierkomunikāciju tīkliem pieslēgtu ēkas ekspluatācijai nepieciešamo inženierkomunikāciju izbūve:</i> 97.1. <i>Teritorijas izbūvē, kur ir pieejamas centralizētas vai pie</i>

Faktors / parametrs	Formulējums	Skaidrojums	Izmantošana teritorijas plānojuma risinājumu pamatojumam un TIAN nosacījumiem
		<p>4. komfortu nodrošinoša, vides prasībām atbilstoša apkure. Apkures regulēšanas iespēja – katrā dzīvoklī.</p> <p>Prasības pamatā nosaka būvnormatīvi. Būvnormatīvs ir saistošs visiem būvniecības dalībniekiem. To ievēro, projektējot dzīvojamos namus. Būvnormatīvā noteiktos parametrus var izmantot situācijas vērtējumam un kompleksu rekonstruējamu/humanizējamu teritoriju plānošanai. Iespējas nodrošināt inženiertehnisko apgādi ir kritērijs jaunu dzīvojamās apbūves teritoriju plānošanai/izvietošanai.</p>	<p><i>pilsētas inženierkomunikāciju tīkliem pieslēgtas būves ekspluatācijai nepieciešamās inženierkomunikācijas, pieslēgums pie iepriekšminētajiem inženierkomunikāciju tīkliem ir obligāts.</i></p> <p>Esošā teritorijas plānojuma analīze liek secināt, ka Rīgas perifērijā, kur atrodas vairums jauno, pašlaik neapbūvēto mājokļa teritoriju, lielākoties ir problemātiski un neekonomiski izbūvēt ūdensapgādes, sadzīves kanalizācijas un siltumapgādes sistēmu pieslēgumus pilsētas kopējam inženierkomunikāciju tīklam. Ir arī atsevišķas vietas, kur racionālāks risinājums ir pieslēgšanās kaimiņu pašvaldību tīkliem. Papildus jāņem vērā, ka šīs teritorijas tiks apbūvētas vairākos posmos, to iedzīvotāju skaits sākotnējās kārtās būs neliels. Līdz ar to jāapsver iespēja RTP2030 rediģēt pašreizējās Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasības, nosakot, ka detālplānojumā vai lokālplānojumā var paredzēt apbūves teritorijas lokālu ūdensapgādi, kā arī lokālu kanalizācijas sistēmu (attīrišanas iekārtas), ievērojot prasību par apsaimniekošanas līgumu slēgšanu ar pakalpojumu sniedzēju.</p> <p>1.variants: Minimālais iedzīvotāju daudzums, teritorijā, kurai obligāti nepieciešama centralizētā ūdensapgāde un kanalizācija – 1000 cilvēku, pieņemot mājokļa apdzīvotības radītāju 2,3 cilvēki uz vienu dzīvokli/mājokli. Līdz ar to centralizētie tīkli nepieciešami dzīvojamā rajonā ar vismaz 435 (400) mājokļiem. Šī prasība nosakāma kompaktas, t.i., blīvas apbūves grupām. Teritorijas aprēķinātas dažāda tipa dzīvojamai apbūvei:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) savrupmājām, aprēķinam izmantojot zemesgabalus šādā platību skalā: 400 m², 600 m², 1200 m², 2000 m²; 2) daudzdzīvokļu ēkām – minimālo zemesgabala platību nosakot atbilstoši apbūves intensitātei, pieņemot, ka perifērijā daudzstāvu daudzdzīvokļu ēku augstums nepārsniegs 5 stāvus. 3) Aprēķinā nem vērā papildus teritoriju – 25% publiskai ārtelpai – ielām, u.tml. <p>Tādējādi aplēstas teritoriju platības, kuras zskatāmas par kompaktu apbūvētām, ja iedzīvotāju skaits tajās ir vismaz 1000 cilvēku.</p>

Faktors / parametrs	Formulējums	Skaidrojums	Izmantošana teritorijas plānojuma risinājumu pamatojumam un TIAN nosacījumiem																																																							
			<p>Kompaktas savrupmāju teritorijas ir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Mājokļu skaits</th><th>Z/g platība m²</th><th>z/g/ kopplatība teritorijā, m²</th><th>Teritorijas platība, m²</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>435</td><td>400</td><td>174 000</td><td>232 000</td></tr> <tr> <td>435</td><td>600</td><td>261 000</td><td>348 000</td></tr> <tr> <td>435</td><td>1200</td><td>522 000</td><td>696 000</td></tr> <tr> <td>435</td><td>2000</td><td>870 000</td><td>1 160 000</td></tr> </tbody> </table> <p>Kompaktas daudzdzīvokļu ēku teritorijas ir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ēku stāvu skaits</th><th>Intensitāte, %</th><th>Dzīvokļu skaits</th><th>Dzīvokļa platība (bruto stāvu platība), m²</th><th>Dzīvokļu kopplatība, m²</th><th>Zemesgabalu kopplatība teritorijā, m²</th><th>Teritorijas platība, m²</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2</td><td>70</td><td>435</td><td>100</td><td>43 500</td><td>62 143</td><td>82 857</td></tr> <tr> <td>3</td><td>100</td><td>435</td><td>100</td><td>43 500</td><td>43 500</td><td>58 000</td></tr> <tr> <td>4</td><td>120</td><td>435</td><td>100</td><td>43 500</td><td>36 250</td><td>48 333</td></tr> <tr> <td>5</td><td>140</td><td>435</td><td>100</td><td>43 500</td><td>31 071</td><td>41 429</td></tr> </tbody> </table> <p>Teritorijas plānojumā nosakāmas teritorijas, kur ūdensapgāde un kanalizācija risināma kopā ar kaimiņu pašvaldībām (priekšlikumu skatīt grafiskajā daļā).</p> <p>2. variants: Pilsētas centralizētajām inženierkomunikācijām (ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem) vai kopējām lokālām iekārtām pieslēdz ikvienu daudzdzīvokļu ēku un teritorijas, kurās ir vismaz 20 savrupmāju (dvīņu māju). Teritorijas maksimālā platība ir ~3,2ha. Šajā aprēķinā zemesgabala platība pieņemta 1200 m² un papildus ietverta iespējamā ceļu un citu publiskās infrastruktūras objektu teritorija – 25% no kopējās teritorijas platības. Ja zemesgabalu platība tiktu pieņemta 600 m², tad kopējā teritorijas platība būtu 1,6 hektāri.</p> <p>Šāds nosacījums ir saskaņots ar prasībām Ministru kabineta 2013.gada 30. aprīļa noteikumu nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” prasībām par ūdensapgādi un noteikūdeņu savākšanu (8.1. un 8.2. apakšnodaļas):</p>	Mājokļu skaits	Z/g platība m ²	z/g/ kopplatība teritorijā, m ²	Teritorijas platība, m ²	435	400	174 000	232 000	435	600	261 000	348 000	435	1200	522 000	696 000	435	2000	870 000	1 160 000	Ēku stāvu skaits	Intensitāte, %	Dzīvokļu skaits	Dzīvokļa platība (bruto stāvu platība), m ²	Dzīvokļu kopplatība, m ²	Zemesgabalu kopplatība teritorijā, m ²	Teritorijas platība, m ²	2	70	435	100	43 500	62 143	82 857	3	100	435	100	43 500	43 500	58 000	4	120	435	100	43 500	36 250	48 333	5	140	435	100	43 500	31 071	41 429
Mājokļu skaits	Z/g platība m ²	z/g/ kopplatība teritorijā, m ²	Teritorijas platība, m ²																																																							
435	400	174 000	232 000																																																							
435	600	261 000	348 000																																																							
435	1200	522 000	696 000																																																							
435	2000	870 000	1 160 000																																																							
Ēku stāvu skaits	Intensitāte, %	Dzīvokļu skaits	Dzīvokļa platība (bruto stāvu platība), m ²	Dzīvokļu kopplatība, m ²	Zemesgabalu kopplatība teritorijā, m ²	Teritorijas platība, m ²																																																				
2	70	435	100	43 500	62 143	82 857																																																				
3	100	435	100	43 500	43 500	58 000																																																				
4	120	435	100	43 500	36 250	48 333																																																				
5	140	435	100	43 500	31 071	41 429																																																				

Faktors / parametrs	Formulējums	Skaidrojums	Izmantošana teritorijas plānojuma risinājumu pamatojumam un TIAN nosacījumiem
			<p>"148. Pilsētās un ciemos paredz centralizētu un nepārtrauktu dzeramā ūdens apgādi šādās apbūves teritorijās:</p> <p>148.1. mazstāvu un daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas;</p> <p>...</p> <p>148.4. jaunveidojamas savrupmāju apbūves teritorijas, kurās paredzēta vairāk nekā 20 dzīvojamo māju (ar saimniecības ēkām un palīgēkām) būvniecība.</p> <p>...</p> <p>156. Veidojot jaunas vai paplašinot esošas savrupmāju apbūves teritorijas, kurās dzīvojamo māju skaits pārsniegs 20, paredz centralizētas noteikudeņu savākšanas sistēmas ierīkošanu".</p>
Ēkas tehniskais stāvoklis, ugunsdrošība	Ugunsdrošības prasībām atbilstošs mājoklis labā tehniskā stāvoklī.	<p>Minimālais standarts – atbilstība normatīvo aktu prasībām.</p> <p>Kopējais mājokļa / ēkas vērtējums sastāv no daudzām komponentēm, ko veido būvkonstrukciju, apdares, ēkas daļu un elementu, inženierkomunikāciju stāvoklis.</p> <p>Prasības pamatā nosaka būvnormatīvi. Būvnormatīvs ir saistošs visiem būvniecības dalībniekiem. To ievēro, projektējot dzīvojamos namus. Noteiktos parametrus var izmantot situācijas vērtējumam un kompleksu rekonstrukcijas teritoriju plānošanai.</p> <p>Iepriekš veikta situācijas analīze¹ un RD īpašuma departamenta informācija liecina, ka Rīgā ir teritorijas ar lielu vidi degradējošu būvju īpatsvaru. Turpmākajā plānošanas procesā ir lietderīgi šīs teritorijas precīzēt un noteikt kā kompleksi humanizējamas vietas, kur veicami mājokļa un dzīves vides kvalitātes uzlabojumi, ja nepieciešams, izstrādājot arī īpašas teritorijas izmantošanas un apbūves prasības.</p> <p>Pašvaldībai būtu nepieciešama arī pārskatāma datu bāze par ēku tehnisko stāvokli atbilstoši dzīvojamo ēku apsekošanas datiem².</p>	<p>Parametri kompleksu humanizējamo teritoriju noteikšanai teritorijas plānojumā (tematiskajā plānojumā) – grafiskajā daļā.</p> <p>Humanizējamās teritorijas noteikšanas parametrs - ēku īpatsvars ar augstu fizisko nolietojumu (virs 60%) – vairāk kā 30% no kopējā ēku skaita teritorijā.</p>

¹ „Rīgā esošo tukšo jaunbūvju, nepabeigto ēku un būvlaukumu, kuros nenoris darbība apsekojums”, SIA „Datorkarte”, 2012

² Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumi Nr.907 “Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajam prasībām”

Faktors / parametrs	Formulējums	Skaidrojums	Izmantošana teritorijas plānojuma risinājumu pamatojumam un TIAN nosacījumiem
Mājokļa (dzīvokļa, ēkas) funkcionalitāti raksturojoši elementi, parametri	Komfortabls, ikdienas vajadzībām atbilstošs mājoklis	<p>Minimālais standarts – atbilstība normatīvo aktu prasībām.</p> <p>Pamatā - Ministru kabineta 2009.gada 3.februāra noteikumu Nr.102 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-08 "Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamie nami" prasības. Prasības, ko ievēro, projektējot / būvējot / rekonstruējot dzīvojamos namus, noteiktos parametrus var izmantot situācijas vērtējumam un kompleksu rekonstrukcijas teritoriju plānošanai.</p> <p>Izvērtējams, vai Rīgas teritorijas plānojumā kā obligāta norma ietverami būvnormatīvā vēlamajā formā minētie ieteikumi dzīvojamo namu iekārtojumam.</p>	<p>Dzīvokļa palīgtelpu grupā var būt garderobes telpa, telpa veļas mazgāšanai, telpa saimniecības darbiem, pieliekamais, saimniecības noliktava. Vēlams paredzēt iespēju iebūvēt skapjus.</p> <p>Iedzīvotāju koplietošanas saimniecības telpās, piemēram, telpā veļas mazgāšanai, darbnīcā, nepieciešama atbilstoša sanitārtehniskā telpa (tualete).</p> <p>28. Dzīvojamā nama pirmajā stāvā vai cokola stāvā, kas ir saistīts ar ieejas vestibilu, ieteicams izvietot ratiņu telpu ar pandusu bērnu ratiņu, invalīdu ratiņu, ragaviņu, slēpju un velosipēdu novietošanai (paredz 1–2 m² lielu platību katram dzīvoklim).</p>
Koplietošanas telpas un pakalpojumi	<p>Komfortabls, ikdienas vajadzībām atbilstošs mājoklis.</p> <p>Koplietošanas telpu minimālais klāsts daudzdzīvokļu dzīvojamā namā:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ telpa bērnu ratiņu novietošanai; ▪ slēgta velonovietne; ▪ noliktava – 6m² vienam dzīvoklim; ▪ vēlams - telpa veļas mazgāšanai. 	<p>Praksē daudzdzīvokļu ēku palīgtelpu un koplietošanas telpu klāsts ir pieticīgs. Dzīvokļos trūkst saimniecības telpu, noliktavu, u.tml. Parasti netiek būvētas arī noderīgas koplietošanas telpas, kas līdz ar papildus komfortu mājas iemītniekiem veicinātu aktīvu, veselīgu dzīvesveidu vai resursus taupošu saimniekošanu (drošas, slēdzamas velonovietnes, telpas veļas mazgāšanai u.c.) Līdz ar to jaunajos Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku jaunbūvēm ieteicams noteikt papildus prasības saimniecisko un koplietošanas telpu iekļaušanai projektos.</p> <p>Priekšlikums – noteikt daudzdzīvokļu dzīvojamā nama koplietošanas telpu minimālo klāstu (standartu). Šo standartu attiecībā uz Minimālo standartu paaugstināta komforta ēku projektēšanai / plānošanai var papildināt arī ieteikumi par citām nepieciešamajām telpām un aprīkojumu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. telpas pasākumiem (uz jumta vai bēniņos/mansards/pagrabs); 2. elektropievadi koplietošanas telpām - atsevišķa enerģijas uzskaitē; 3. kopējā ventilācijas sistēma; 4. kopēja interneta un TV piegāde. 5. koplietošanas sauna, u.c. 	<p>TIAN nosaka (minimālās) prasības – daudzdzīvokļu ēkā izvietojamām koplietošanas telpām:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ telpu bērnu ratiņu novietošanai; ▪ slēgta velonovietni; ▪ noliktavu – 6m² vienam dzīvoklim; ▪ telpu veļas mazgāšanai.

Faktors / parametrs	Formulējums	Skaidrojums	Izmantošana teritorijas plānojuma risinājumu pamatojumam un TIAN nosacījumiem
		Rekomendācijas augstāka standarta ēku projektēšanai sagatavo vadlīniju formā.	
Vides pieejamība - lifts	Vides pieejamības prasībām atbilstošs mājoklis. Standarts: Lifts īkās, kuru augstums ir vismaz 5 stāvi.	<p>Pamata prasības attiecībā uz liftu ierīkošanu daudzdzīvokļu dzīvojamās īkās ir noteiktas Ministru kabineta 2009.gada 3.februāra noteikumos Nr.102 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-08 "Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamie nami":</p> <p>"89. Dzīvojamos namos, kuros attālums no pēdējā stāva tīrās grīdas atzīmes līdz zemes atzīmei ir 14 metru un vairāk, vai sešu stāvu un augstākās īkās nepieciešami lifti, izņemot šā būvnormatīva 4.nodaļā minētos gadījumus.</p> <p>90. Šā būvnormatīva 89.punktā minētās prasības var nepiemērot dzīvojamo namu rekonstrukcijas projektiem, ja bēniņus paredzēts izbūvēt par mansarda stāvu. Dzīvojamos namos esošie lifti var neapklopot bēniņus vai mansarda stāvu".</p> <p>Pārrēķinot īkas 14 metru augstumu no zemes līdz augšējā stāva grīdai ar RTIAN izmantoto ekvivalentu, redzams, ka lifts nepieciešams piecus stāvu īkai, ja tās stāva augstums ir 3,5 metri. Vides pieejamības uzlabošanai ir lietderīgi noteikt prasību par lifta nepieciešamību piecu stāvu īkās, neatkarīgi no stāvu augstuma. Šādu prasību būtu jāpiemēro arī ēku rekonstrukcijas, tostarp mansarda stāvu izbūvei esošajās piecu stāvu un augstākās īkās. Raksturīgie ēku tipi, kam trūkst liftu, ir padomju laikā būvētās piecu stāvu īkas mikrorajonos un 19. gadsimta piecu – sešu stāvu īkas, lielākoties Rīgas vēsturiskajā centrā.</p> <p>Tā kā LBN 211-08 zaudēs spēku, iepriekšminētās prasības Ekonomikas ministrijai būtu lietderīgi iekļaut jauno noteikumu projektā.</p> <p>Vadlīnijās paaugstināta komforta ēku projektēšanai ieteicams paredzēt liftu ikvienai īkai, kuras augstums ir vismaz divi stāvi.</p>	Prasības jaunu ēku būvniecībai un esošo ēku rekonstrukcijai (īpaši pilsētas centrā) – lifts kā obligāta prasība īkās sācot no 5 stāvu augstuma.
Drošība	Drošības prasībām atbilstošs mājoklis.	Latvijā attiecībā uz cilvēku un mājokļa drošības risinājumiem teritorijas plānošanas jomā pastāv 2008. un 2010. Gadā pieņemts standarts par noziedzības profilaksi plānošanā (LVS CEN/TR	

Faktors / parametrs	Formulējums	Skaidrojums	Izmantošana teritorijas plānojuma risinājumu pamatojumam un TIAN nosacījumiem
		<p>14383-2:2008) un 2010. gadā pieņemts šī pašas jomas standarts attiecībā uz degvielas stacijām (LVS CEN/TR 14383-5:2010).</p> <p>Citās Eiropas valstīs šī tēma ir plaši iztirzāta. Būtu lietderīgi, balstoties uz pašmāju un ārzemju labāko praksi un piemēriem, izstrādāt vadlīnijas dzīvojamās apbūves drošības risinājumiem – specifiku teritoriju labiekārtojumā, ēku plānojumā, īpaši jauktas izmantošanas ēkās, kur ir arī publiskās telpas.</p> <p>Paaugstināta komforta ēku projektēšanai apsardzes sistēmu ierīkošana būtu nosakāma kā augstas kvalitātes dzīvojamo ēku standarta aprīkojuma sastāvdaļa.</p>	
Daudzdzīvokju dzīvojamās mājas privātās / daļēji privātās ārtelpas platība m^2 uz vienu dzīvokli, nemot vērā iespēju veidot kopēju telpu vairākiem mājīpašumiem (dzīvojamai vienībai).	<p>Pieejama un komfortabla privātā ārtelpa.</p> <p>Standarts: brīvās teritorijas nodrošinājums mājokļa zemesgabalā vismaz 10 m^2 uz vienu dzīvokli.</p>	<p>Zemesgabala un tā neapbūvējamās teritorijas minimālā platība ir noteikta RTIAN. Šie rādītāji ir atkarīgi no apbūves tipa.</p> <p>Daudzdzīvokļu ēkām zemesgabala lielumu un brīvās, labiekārtojamās teritorijas platību limitē apbūves intensitāte un brīvās teritorijas rādītājs.</p> <p>Savrupmājām zemesgabala minimālā platība vispārīgā gadījumā ir $400 / 600\text{ m}^2$. RTIAN prasībās kā augstas kvalitātes standartu var vērtēt prasības apbūves teritorijas ar apstādījumiem (zemesgabala minimālā platība, apbūves parametri).</p> <p>Pašreizējos RTIAN noteiktie apbūves parametri ļauj nodrošināt jaunos projektos daudz lielāku brīvās teritorijas platību vienam cilvēkam - no 15 līdz 20 m^2. Ievērtējot iespējamo kļūdu dzīvojamās ēkas reālā iedzīvotāju skaita noteikšanā, minimālais standarts gan esošās, gan jaunās apbūves teritorijās ir 10 m^2 brīvās teritorijas uz vienu mājas iedzīvotāju.</p> <p>Ja šo standartu nav iespējams nodrošināt esošā apbūvē, tas ir indikators, kas norāda, ka plašākā apvidū (kvartālu grupā, apkaimē) ir nepieciešams mēģināt rast iespējas ārtelpas deficitā</p>	<p>Parametrs kompleksi humanizējamām teritorijām (nosakāmas tematiskajā plānojumā).</p> <p>Teritorijās, kur privātās ārtelpas (brīvās teritorijas) nodrošinājums ir mazāks par 10 m^2 uz vienu dzīvokli³, plāno iespējas ierīcot vienu kopēju rekreācijas teritoriju (pagalmu, skvēru, dārzu) vismaz uz 1000 iedzīvotājiem⁴.</p>

³ SIA "ALPS" izstrādātajā pētījumā "Vadlīniju izstrāde apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu tīklojuma nodrošināšanai Rīgā" (pasūtītājs – RDPAD, 2014.g.) minētais standarts: $4-6\text{ m}^2$ vienam cilvēkam.

⁴ SIA "ALPS" izstrādātajā pētījumā "Vadlīniju izstrāde apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu tīklojuma nodrošināšanai Rīgā" (pasūtītājs – RDPAD, 2014.g.) minētais standarts: viens kopīga teritorija vismaz uz 2500 iedzīvotājiem.

Faktors / parametrs	Formulējums	Skaidrojums	Izmantošana teritorijas plānojuma risinājumu pamatojumam un TIAN nosacījumiem
		mazināšanai – piemēram, jaunas publiskas rekreācijas teritorijas veidošanai.	
Piekļūšana	Kvalitatīvi un vides pieejamības prasībām atbilstoši piebraucamie ceļi un ietves.	<p>Minimālās prasības piebraucamo ceļu / ietvju kvalitātei, vides pieejamības nodrošināšanai.</p> <p>Izmanto projektēšanā; situācijas vērtējumā.</p> <p>Situācijas vērtējumam būtu lietderīgi izveidot kvalitatīvu datu bāzi, balstoties uz dzīvojamā māju apsekojumu rezultātiem. Tādejādi būtu iespējams gan vēl efektīvāk plānot rekonstrukcijas pasākumus esošās apbūves teritorijās (veikt monitoringu, noteikt prioritātes u.c.).</p>	
Privātās (dalēji privātās) ārtelpas labiekārtojums daudzdzīvokļu apbūvē.	<p>Komfortabla rekreācijas telpa mājokļa iemītniekiem daudzdzīvokļu apbūvē.</p> <p>Minimālais standarts:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ apstādījumu minimālā platība – 10 m² uz vienu dzīvokli (mājokli); ▪ aprīkots bērnu rotāļaukums, platība – 5m² vienam bērnam. ▪ Minimālā rotāļaukuma platība – 25 m²; ▪ mierīgās atpūtas vieta pieaugušajiem; ▪ autostāvvietu nodrošinājums – 1 stāvvietu uz 	<p>Standartus izmanto daudzdzīvokļu apbūves plānošanā / projektēšanā un situācijas vērtējumā.</p> <p>Pašlaik RTIAN ir noteikta viena prasība attiecībā uz daudzdzīvokļu namu teritoriju labiekārtojumu:</p> <p><i>“454. Projektējot daudzdzīvokļu namu, tās pagalmu veido kā rekreācijas teritoriju ar sporta, rotāļu un atpūtas zonām. Ja kopējais dzīvokļu skaits zemesgabalā pārsniedz 100, pagalmu veido kā rekreācijas teritoriju ar nodalītām sporta, rotāļu un atpūtas zonām visām iedzīvotāju vecuma grupām”.</i></p> <p>Kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšanai ir nepieciešami detalizētāki nosacījumi (standarts) pagalmu labiekārtojumam jaunbūvēm, vadoties no mājokļu skaita un iespējamā iedzīvotāju skaita.</p>	<p>Prasības jaunai daudzdzīvokļu ēku apbūvei:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Apstādījumu minimālā platība - 10 m² uz vienu dzīvokli; ▪ Rotaļu laukuma aprēķina platība: 5m² vienam bērnam. Ieteicams noteikt rotaļu laukuma minimālo platību – 25m². <p>Rotaļu laukuma platību aprēķinam kā pamats izmantotas prasības pirmsskolas izglītības iestāžu nodrošinājumam: viena vieta 15 iedzīvotājiem. Iesakām standartu paaugstināt vismaz jaunbūvēm, jo jaunu mājokļi biežāk izvēlas salīdzinoši jauni ģimenes cilvēki; bērnu skaits prognozējams lielāks. Tādēļ aplēsei pieņemam, ka uz 10 iedzīvotājiem ir viens bērns. Dzīvokļa apdzīvotību pieņemot 2,3 cilvēki, 100 dzīvokļos aplēstais iedzīvotāju daudzums – 230 cilvēki, tātad 23 bērni pirmsskolas vecumā. Vienam bērnam atvēlot 5 m² rotaļu laukuma, būtu nepieciešams laukums vai vairāki laukumi 115 m² platībā.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pagalmā ierīko mierīgās atpūtas vietu pieaugušajiem iedzīvotājiem. Platība nav normēta; ▪ Ja tuvākajā apkārtnē (500m) attālumā nav publiski pieejama sporta vai aktīvās atpūtas laukuma, pagalmā ierīko aktīvās atpūtas zonu. <p>Pārdomājams jautājums, vai katrai mājai nepieciešams laukums aktīvai atpūtai (sporta laukums pusaudžu vecuma bērniem).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Autostāvvietu nodrošinājums - 1 autostāvvietu uz 1 dzīvokli. <p>Autostāvvietu nodrošinājuma kontekstā ir jāpārskata citi apbūves parametri.</p>

Faktors / parametrs	Formulējums	Skaidrojums	Izmantošana teritorijas plānojuma risinājumu pamatojumam un TIAN nosacījumiem
	<p>dzīvokli (mājokli);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ šķiroto atkritumu savākšanas (konteineru) vieta – 1 vieta uz 6 daudzdzīvokļu ēkām; ▪ velosipēdu novietne – līdz 30m attālumam no mājas; ▪ elektroautomobiļu uzlādes vieta; ▪ kvalitatīvs ārtelpas apgaismojums. 		<p><i>Aplēses liecina, ka stāvlaukumos visas nepieciešamās stāvvietas nav iespējams izvietot. Līdz ar to ir iespējams arī alternatīvs apbūves parametru noteikšanai jaunajos teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos: regulēt vienīgi brīvās teritorijas rādītāju un autonomietņu nodrošinājumu. Kā apbūves apjoma (augstuma) limitējošais parametrs kalpotu raksturīgais jeb pielaujamais apbūves augstums apkārtnē – teritorijā, kas aptver vismaz vienu kvartālu vai (orientējoši) vienu hektāru lielu platību.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Katrai mājai nepieciešama piebrauktuve un stāvvieta operatīvajam autotransportam. ▪ Nodrošināma šķiroto atkritumu savākšanas (kontakteineru) vieta – 1 vieta uz 6 daudzdzīvokļu ēkām; ▪ Droša (slēdzama) velonovietne nepieciešama līdz 30m attālumā no mājas. Optimāli – ēkas pirmajā stāvā vai cokola stāvā. ▪ Pagalmā jānodrošina atbilstošs ārtelpas apgaismojums. ▪ Katrai mājai vēlams ierīkot elektroautomobiļu uzlādes vietu. ▪ Vēlams ierīkot velosipēdu riepu pumpēšanas vietu.
Energoefektivitāte, ilgtspējīgi risinājumi	<p>Energoefektīvs mājoklis.</p> <p>Standarts: Enerģijas patēriņš 60 kWh uz vienu dzīvojamās ēkas m² gadā.</p>	<p>Prasības projektēšanai un ēku rekonstrukcijai – zema enerģijas patēriņa māja. Ieteikumi / vadlīnijas – pasīvā ēka.</p> <p>Standarts attiecībā uz ēku energoefektivitāti ir noteikts Rīgas pašvaldības dzīvojamā fonda attīstības programmā 2014.- 2018. gadam - 40 – 60 kWh uz vienu dzīvojamās ēkas kvadrātmetru gadā. Ir apsverama lietderība šādu standartu noteikt arī kā vispārīgu prasību.</p>	<p>Izvērtējama iespēja iekļaut TIAN prasības jaunbūvju un rekonstruējamu ēku energoefektivitātei, nosakot maksimālo enerģijas patēriņu 60 kWh uz vienu dzīvojamās ēkas m² gadā. Jāizvērtē arī nepieciešamie izņēmumi – piemēram, vēsturiskām ēkām.</p>